

Kaula minerālbūvuma un vecuma ietekme uz bezzobu žokļu alveolārā kaula rezorbciju

*Evija Ņikitina, Anda Slaidiņa, Baiba Sprinģe, Una Soboļeva,
Ilze Daukste¹, Aivars Lejnieks²*

Rīgas Stradiņa universitāte, Zobu protezēšanas katedra, Latvija

¹ Rīgas 2. slimnīca, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Iekšējīgo slimību katedra,

Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

Ievads. Žokļa kauls ir nozīmīgs, lai izgatavotu optimālu protēzi un ievietojot kaulā implantātus. Aizvietojot zobu rindu defektus pacientiem ar pilnīgu vai daļēju zobu zaudējumu, ārstiem būtiska ir protezējamā lauka rūpīga analīze. Viena no šādām metodēm ir konusa stara datortomogrāfijas uzņēmumu analīze, kura paver iespēju iegūt telpisku attēla analīzi un maksimāli daudz precīzas informācijas par bezzobu žokļa alveolāro kaulu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Noteikt, vai kaula minerālai blīvums (KMB) un pacientu vecums ietekmē bezzobu alveolārā kaula rezorbciju sievietēm pēcmenopauzes laikā.

Pētījumā tika iekļautas 37 sievietes vecumā no 54 līdz 85 gadiem, kuras lietojušas konvencionālās totālās zobu protēzes vismaz 3 gadus.

Visām pacientēm tika veikti:

- duālās enerģijas rentgena absorbcimetrija (*Lunar DEXA DPX - NT, GE Medical Systems*) izmeklējumi jostas daļas skriemeļiem un proksimālajiem augšstilba kaula kakliņiem, lai noteiktu KMB;
- konusa stara datortomogrāfijas uzņēmumi (*Imaging Science's i-CAT Cone Beam 3-D Dental Imaging System*), lai noteiktu žokļa kaula rezorbciju.

Konusa stara datortomogrāfijas uzņēmumi tika analizēti *Kavo eXam vision software* datorprogrammā. Tika veikti 7 augstuma un 49 platuma mērījumi apakšžoklī, 10 augstuma un 30 platuma mērījumi augšžoklī.

Datu statistiskai analīzei tika izmantota *Pearson* korelācija.

Rezultāti. Nenovēroja korelāciju starp vecumu un apakšžokļa alveolārā kaula platumu bukālā rajonā ($r = 0,345-0,457$). Nenovēroja saistību starp apakšžokļa mērījumiem un KMB. Nenovēroja saistību starp vecumu, KMB un augšžokļa mērījumiem, izņemot atsevišķus platuma mērījumus molāru un premolāru rajonā.

Secinājumi. KMB nozīmīgi neietekmē bezzobu žokļu alveolārā kaula rezorbciju sievietēm pēcmenopauzes vecumā.